

NUORTEN VANHEMPIEN SUUNTA TYÖURALLE

ESR-PROJEKTI

1.8.2015-31.12.2017

Nuorten Ystävät
Huomista varten

Setlementti
Jyväskylä

jamk.fi
1

Nuorten vanhempien suunta työuralle

- Manner-Suomen ESR –ohjelma, Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan hankkeet
- Toimintalinja 5: Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta
- Erityistavoite: Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen
- Hankkeen tavoite: Nuorten vanhempien työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen sekä työn ja vanhemmuuden yhteensovittaminen
- Hankkeen hallinnointi: Jyväskylän ammattikorkeakulu,
- Hankkeen osatoteuttajat: Jyvälän Setlementti ry ja Nuorten Ystävät – palvelut Oy

SUUNTA -projektin tarkoitus ja tavoitteet

Tarkoitus: vahvistaa nuorten, alle 30-vuotiaiden vanhempien työ- ja toimintakykyä, erityisesti työn ja vanhemmuuden yhteensovittamista, vanhemmuutta ja suuntautumista työelämään

Tavoitteet:

1. Tukea nuorten vanhempien tai toisen vanhemmista kiinnittymistä työelämään
2. Vahvistaa ohjaavan henkilöstön ryhmätoiminnan menetelmien monipuolistamista (digitaalinen, toiminnallinen ja terapeuttinen)
3. Nuorten vanhempien moninaisia tarpeita vastaavien palveluiden kehittäminen (maantieteellinen alue, sukupuoli , motivaatio)
4. Vahvistaa alueellista yhteistyötä nuorten vanhempien tukemiseksi

Toimenpiteet projektissa

1. Nuorten vanhempien tavoittaminen ja sitouttaminen työskentelyyn
2. Projektin INFO-päivät neuvoloissa, seurakuntien ja järjestöjen tilaisuuksissa
3. Digitaalisten palvelumallien kehittäminen ja toteuttaminen
4. Jyväskylän nuorten vanhempien ryhmät ja yksilötapaamiset
5. Äänekosken nuorten vanhempien ryhmät ja yksilötapaamiset
6. Pohjoisen Keski-Suomen nuorten vanhempien ryhmä ja yksilötapaamiset
7. Toteuttajien menetelmätyöpajat
8. Tukimuotojen, ohjausprosessien sekä työ- ja toimintakyvyn muutosten arviointi
9. Aloitus- ja päätösseminaarit

SUUNTA –projektin kohderyhmät

1. Nuoret alle 30-vuotiaat pienten lasten vanhemmat tai toinen heistä
  - Työllistämiseen liittyvien palveluiden ulkopuolella
  - Ainakin toisella vanhemmista on jokin työ- tai toimintakyvyn vajavuus
  - Jokin selkeä syrjäytymisen uhka
  - Vaikeus suuntautua motivoituneesti tulevaisuuden työelämään
2. Nuorten palveluita tuottavat alueelliset verkostot
  - Sosiaali- ja terveystuottajat
  - Työllistämispalveluiden tuottajat
  - Vertaistukitoiminnan tuottajat

Osallistuminen projektiin toteutuu vapaaehtoisesti ja siihen ohjataan paikkakunnittain yhdessä kunnan neuvoloiden, sosiaalitoimen, järjestöjen esim. MLL tai seurakuntien perhetyöntekijöiden kanssa

Neuvola ja muu ohjaava taho projektissa

- Esite Suunta-ryhmän toiminnasta, joka jaetaan asiakastapaamisten yhteydessä
- Terveystietojen ohjaaja/sosiaalityöntekijä kysyy asiakkaan kiinnostusta ja yhteystietoja annettavaksi projektityöntekijöille, jotka voivat ottaa asiakkaisiin yhteyttä ja tarjota projektin palveluita
- INFO-päiviä toimijatahojen halli- tai käytävätiloissa
- Tietoa nuorille vanhemmille tarjottavista palveluista neuvolan ja muiden tahojen ohjaaville työntekijöille
- Alueellisia tapaamisia nuorten vanhempien verkostoille

Asiakas projektissa

- Asiakkaalle järjestetään henkilökohtainen tapaaminen (yksin tai puolison kanssa)
  - Alustavat tavoitteet
  - Sopimus ryhmätoimintaan osallistumisesta
- Suuntaryhmien tapaamiset (10-18 krt):
  - SUUNTA Jyväskylästä ryhmät (Jyväskylä)
  - SUUNTA minusta ryhmät (Jyväskylä ja Äänekoski)
  - SUUNTA luonnosta ryhmä (Äänekoski)
  - SUUNTA somesta ryhmä (pohjoinen Keski-Suomi)

SUUNTA - ryhmäprosessi

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Suuntana työelämä

- Kiinnostuksen kohteet, toimijuuden esteet ja mahdollisuudet, työnhaku ja työnhakutaidot, kokemukset työelämästä, tutustuminen työelämään

Muuttuva toimijuus

- Minä vanhempana/työntekijänä/opiskelijana/ihmisenä -, jatkuvuus, riittävyys, keskeneräisyys, pystyvyys, elinkaari ja oma aika, oma tahto, oma tulevaisuus

Osallisuus toimintaympäristöissä

- Oma perhe, yksilö ja ryhmä, perje sosiaalisena suhteena ja vuorovaikutustapana, lähiyhteisö, työ- ja toimintamahdollisuudet, harrastukset, koulutus, perhe ja työ, vanhemmuus ja työ, oma lapsuus, lapsi/lapset ja työ

Muuttuva osaaminen

- Tiedot, taidot, oppiminen, oppimisen tuki, tuki lapsen ohjaamisen oppimiseen, oma osaaminen, oppimisympäristöt, koulutusmahdollisuudet, toiveista mahdollisuuksia

Suuntana toimiva perhe

- Oma perhe, toiveperhe, erilaiset perheet, minä perheessä, yksilö ja ryhmä, perhe sosiaalisena suhteena, vuorovaikutustapana

Nuorten vanhempien ryhmät

	2015 syksy (1.8.)	2016 kevät	2016 syksy	2017 kevät	2017 syksy
Jyväskylä	Jyvälän ryhmä Nuorten Ystävien ryhmä				
Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari			Jyvälän etäryhmä		
Äänekoski		Koskelan ryhmä	Nuorten Ystävien ryhmä		

SUUNTA Jyväskylä -ryhmät

Ryhmän koonti: Jyvälän hallinnoimien hankkeiden kohderyhmät. Lisäksi neuvola, sosiaalipalvelut, srk, järjestöt, Te-toimisto, nuorisotakuun kuntakokeilu, Töihin! – palvelu, Ohjaamo-hanke.

Yksilötapaamiset: Hlö-kohtaiset tapaamiset ennen ryhmätoimintaa ja niiden aikana. Digitaalisen portfolion hyödyntäminen. Palveluohjaus. Voimavaraistaminen. Henkilökohtaistaminen. Perheen/vanhemmuuden huomiointi ryhmätoiminnassa.

Ryhmän ohjelma: Rakentuu osallistujien tarpeiden pohjalta. Säännöllistä ja tavoitteellista työ- ja toimintakyvyn tukemista. Vertaisuus. Heterogeenisyys. Työroolien vaihtoehtojen tunnistaminen ja työurapolkuihin ohjaaminen. Osa- tai kokotutkintotavoitteinen koulutus osaksi jatkopolkusuunnitelmaa.

Menetelmät: Avoimuus uusia toimintatapoja kohtaan. Digitaalisuus. Luontolähtöisyys. Reflektiivisyys. Menetelmätyöpajat. Ohjauksellisuus. hlö-kohtaisten kehityssuunnitelmien tukeminen. Tutustumiskäynnit työpaikoilla. Toimintapäiviä.

Arviointi: Hyödynnetään työkykyindeksiä, Suuntima-kyselytyökalua ja muita tarkoituksenmukaisia digitaalisia välineitä.

SUUNTA minusta -ryhmät

Ryhmän koonti: Jyväskylän ja Äänekosken lastensuojelun ja aikuissosiaalityön yhteistyö - ja infotapaamiset

Yksilötapaamiset: Henkilökohtaiset tapaamiset alussa/ryhmän aikana, motivaation, aktivoinnin kartoitukset, erityispiirteiden(oppimisen vaikeudet, kehitysviiveet, neurologiset) huomioiminen, henkilökohtaisten tavoitteiden asettaminen, sitoutuminen ryhmään

Ryhmän ohjelma: Rakennetaan asiakkaiden kanssa yhteistyössä (aktivoinnin ja voimaannuttamisen näkökulma)

Menetelmät:

- Toimijuuden esteiden tutkiminen yksilö/ryhmätasolla, terapeuttien menetelmien (motivoiva haastattelu, dialoginen ohjaus, ratkaisukeskeisyys, menneisyys-nykyisyys-akseli, toiminnalliset /luovat menetelmät) käyttö
- Työllistymisen haasteet oma-arvioinnin ja itsehavainnoinnin kautta.
- Reflektiivinen työote

SUUNTA minusta -ryhmät

- Sijoitustaustan/lastensuojelutaustan näyttäytyminen ja huomioiminen työelämään motivoitumisen suhteen ->nuoren/nuoren vanhemman identiteettikysymykset, minäkuvan heijastus, perhedynamiikan, sosiaalisen ympäristön ja rakenteellisen syrjäytymisen ilmiöt
- Ryhmän jäsenen sisäiset ja ulkoiset esteet/haasteet
- Digitaalisten välitehtävien ja motivoivien yksilötehtävien avulla ajattelu- ja toimintatapoja lähemmäksi arkea

Arviointi: Rahoittajan edellyttämä työkykyindeksi, osallistujien digipalautteet

SUUNTA luonnosta -ryhmä

Ryhmän koonti: Äänekosken neuvolan yhteistyö- ja infotapahtumat

Yksilötapaamiset: Henkilökohtaiset tapaamiset ja luontosuhteen ja kiinnostuksen kartoitukset, henkilö/perhekohtaisten tavoitteiden asettaminen, sitoutuminen ryhmätoimintaan

Ryhmäohjelma: rakennetaan asiakkaiden kanssa yhteistyössä työterveyslaitoksen teemarakenteen pohjalta

Menetelmät:

- luontoympäristön mahdollistamat sosiaalisen toiminnan, osaamisen ja perhesuhteiden vahvistamisen näkökulmista esim. kasvihuonetyöskentely (toiminnan tavoitteellisuus, pitkäjänteisyys, kärsivällisyys, rutiininomaisuus) tai sosiaalipedagoginen hevostoiminnan tai koira-avusteisen toiminnan tavoilla (luottamus, vuorovaikutus, oma tila) ja reflektointi perheen arkeen.
- Digitaalisten välitehtävien avulla ajattelu- ja toimintatapoja lähemmäksi arkea

Arviointi: Rahoittajan edellyttämä työkykyindeksi, osallistujien digipalautteet

SUUNTA somesta -ryhmä

Ryhmän koonti: Kinnulan, Pihtiputaan ja Viitasaaren yhteistyö- ja infotapahtumat ja yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa

Yksilötapaamiset: Henkilökohtaiset tapaamiset ja digi-valmiuksien ja kiinnostuksen kartoittaminen henkilö/perhekohtaisten tavoitteiden asettaminen, sitoutuminen ryhmätoimintaan

Ryhmän ohjelma: Ryhmän ohjelma rakentuu eri paikkakunnilla järjestettävistä yhteistapaamisista ja digitaalisten yhteyksien avulla ohjatusta toiminnasta. Ohjelman sisältöjä rakennetaan osallistujien kanssa yhdessä.

Menetelmät: Dialogiset ryhmäpalaverit, digitaaliset ohjaus- ja reflektointimallit, joilla ajattelu- ja toimintatapojen muutostavoitteet tuodaan lähemmäksi arkea

Arviointi: Rahoittajan edellyttämä työkykyindeksi, osallistujien digipalautteet

Toimijoiden menetelmätyöpaja

- Ryhmien toimintamallien alkustartti: tarkennetaan lähtökohtia ja niitä vastaavia toimintatapoja
- Ryhmäprosessien aikana jaetaan kokemuksia, vertaillaan ratkaisuja
- Siirretään toimineita malleja (esim. digiohjaus, luontolähtöisyys) ryhmästä toiseen
- Arvioidaan menetelmien soveltuvuutta
- Saadaan konsultointiapua erityistilanteissa
- Työpajaan osallistuvat kaikki ryhmien kanssa työskentelevät asiantuntijat

Projektin Toteutus

1.8.-31.10. 2015	1.10.-30.12.2015	1.1.-30.6.2016	1.7.-31.2016	1.1.-30.6. 2017	1.7.-31.12. 2017
Järjestäytymisvaihe	Ryhmätoiminnan aloittamisvaihe	Menetelmien kehittämisvaihe	Toimintamallien testausvaihe	Toimintamallien testausvaihe	Toimintamallien levittämisvaihe
Projektin organisoituminen, Aloitusseminaari verkostoille Infot ja yhteistyöpalaverit	-ohjaus ryhmiin -- lastenryhmät/ perheryhmät/ vanhempien ryhmät - Digiohjauksen työvälineet - Toimitilat -työnjako -luontoympäristö	-digimenetelmät -luontolähtöiset -toimijuus ja dialogisuus -arviointi	-onnistuneiden kokemusten siirtäminen uusiin ryhmiin	-toiminta siirtynyt osaksi normaalia kuty-tulosten levittäminen maakunnallisesti ja valtakunnallisesti -projektin päättäminen	-loppuarviointi -julkaisut -alueelliset yhteispalaverit -loppuseminaari
Jyväskylä, Äänekoski	Jyväskylä, Äänekoski	Jyväskylä, Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari, Äänekoski	Jyväskylä, Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari, Äänekoski	Jyväskylä, Äänekoski	Jyväskylä, Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari, Äänekoski
Menetelmätyöpajat:	Toimintarakenne	Menetelmät	Siirtäminen	Arviointi	Julkaisu

Projektin organisoituminen

Projektin työryhmä
organisoii

- projektipäällikkö ohjaa ja koordinoi projektin koko toimintaa
- Projektiassistentti vastaa tiedotukseen, info- ja yhteistyöpalavereissa sekä lastenryhmätoiminnan organisoinnista.
- Ryhmien asiantuntijat (Jyvälän vastuutyöntekijä, Nuorten Ystävät palvelut vastuutyöntekijä, JAMK:n asiantuntija) vastaavat ryhmien sisällön ja toimintamallien luomisesta.

Menetelmätyöpaja
kehittää

- Työpajassa tutkitaan ryhmien toimintaa, jaetaan kokemuksia ja rakennetaan toimintamallia
- Työpajaan osallistuvat kaikki ryhmiä ohjaavat asiantuntijat
- Työpaja hyödyntää konsultatiivista tukea

Asiakasryhmät
toteuttavat

- Vertaistuen toimintamuotoja
- Luontolähtöisiä menetelmiä
- Dialogisia ja reflektiivisiä menetelmiä
- Digitaalisen vuorovaikutuksen menetelmiä

Aluetapaamiset

- Kehittää asiakasohjausta
- Jakaa asiakasymmärrystä
- Vahvistaa alueellista verkostotyötä

Ohjausryhmä
ohjaa

- edistävät vaihtoehtojen tunnistamista toiminnassa
- Arvioi ja tukee projektin etenemistä
- Vahvistaa yhteistoimintaa palveluverkostoissa

Kuka hyötyy projektista ?

- Osallistuvat nuoret vanhemmat, joiden työ- ja toimintakyky paranee sekä työurapolkujen suunnitelmat selkiintyvät
- Oppilaitokset, yhdistykset ja yritykset, jotka saavat yhteiskehittämisen toimintamallin
- Alueelliset viranomaiset ja nuorten palveluiden tuottamisen ammattilaiset, jotka saavat uutta tietoa kohderyhmästä ja sille tarjottavista palveluista.
- Verkostona toimineet viranomaiset, järjestöjen ja oppilaitosten asiantuntijat ja ryhmäohjaajat, joiden ohjaustaidot ja verkostotyön osaaminen vahvistuu.
- Nuorten kanssa toimivat ammattilaiset, jotka saavat toimintamalleja monimuotoisista ryhmätoiminnan työtavoista (digitaalisuus ja luontolähtöisyys).
- Asiantuntijat ja verkosto. joille suunnataan julkaisu (menetelmäkuvaukset, kohderyhmän tuen tarpeen arviointi ja suositukset toiminnan jatkosta)